

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Diumenge 7 de Febrer de 1897

Núm. 3.188

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. P.aa. 1
 6 provincials trimestre. 3/50
 Extranjer y Ultramar. 1/20
 Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
 librerías d'aquesta ciutat y de fora.
 En Barcelona, litografía Mallofré, plassa Sant Jaume, 2.
 No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

CENTRO VITICOLA DEL VALLÈS GRANS CRIADERS DE CEPES AMERICANS E HISPANO-AMERICANS

EN Montmeló, Parets, Montornès y Moncada

25 hectàreas de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticultors, proveïdors dels principals Centres, comarcas agrícoles, viviers
 oficials y particulars del Estranger, Península y Balears, premiats ab gran diploma de
 mèrit en lo Concurs vitícola de Badalona de 1892. Representació en totes las provin-
 cias d' Espanya.

Demànis lo Catàlech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat
 garantidas.—Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

V. Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL

Ponent, 61, Barcelona

SUB-DIRECCIÓ

Mar, 46, Valencia

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA

Pere Fàbregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS GUANO DELMAS CONCENTRAT

FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un èxit extraordinari en las
 regions de major importancia agrícola. Contenen tots los elements essencials que las
 plantas necessitan y en la forma més convenient pera sa assimilació, enrobustint pode-
 rosament las plantas, donánlosi una gran resistencia sobre las enfermetats que pesan
 sobre ellas, aumentant lo rendiment d' un mode sorprendent.

Classificació del guano DELMAS

«Guano Delmas».—Arrós.—Adob complet é intensiu, especial pera 'l cultiu del arrós.
 «Guano Delmas».—Cereals.—Adob complet é intensiu pera 'l cultiu de Cereals, Pa-
 tatas, Hortalissas, Aulfals, etc.
 «Guano Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial pera 'l cultiu de las vinyas, taron-
 jers y de tots los arbres.

Garantisém la composició de nostres Guanos sobre factura.

● SE ● RETRATA ●
 TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
 LS LABORABLES A PE-
 TICIO.
 NOVAS FOTOGRA-
 FIAS EN CO-
 LORS.
 OPERA tots
 LOS DIUMENGES.
 Passeig de Mata, 12,
 REUS
 Dias de despalg tots los festius.

AVIS
 D. MARINA GAVALDA CAPARO
 LLEVADORA

Aprobada per la Real Academia de medicina y cir-
 rurgia de Barcelona.
 S' ha establert en Reus, carrer del Galló, nú-
 mero 22, pis primer.

SECCIÓ DOCTRINAL

Cronica y critica

Com anavam d'hent. La qüestió de las reformas de
 Cuba nos farà omplir mes cuartillas de las que preve-
 yam. Tant s' ha remanat la concessió de reformas a
 aquella Antilla, tant s' ha parlat de que 'l govern ja ho
 ha promés, lo govern ja está confeccionant lo conse-
 güent decret, lo govern ja l' ha aprovat, y tant se par-
 larà encara de si las reformas no arriban ó excedeixen
 á las bases que votaren las Cortes, y de si serán ó no,
 una vegada implantadas preludis y origen de la inde-
 pendencia de la vila, que motiu nos donarán encara de
 parlarne algun altre dia, y ab mes motiu si la labor
 del ilustre estadista que, rige para bien de todos, los
 destinos de este pueblo heroico y, etc., etc. resultés, des-

prés d' una parida tan costosa, que no son del agrado dels cubans.

No som amichs de fer calendaris, pero ó molt nos equivoquem; ó la autonomia que Cánovas donará á Cuba tot ho será menos lo que aquell nom indica, y aixís ha de ser si s' te en compte 'ls precedents polítics del president del consell de ministres, y la manera com entre éll y demás pronoms de la restauració han reformat la Espanya.

Manifestats mes d' una vegada y coneguts per nostres lectors, los grans desitjos que tenim de que s' acabi aviat la guerra y torni mes ó menos victoriós lo delmat exèrcit que á Cuba lluyta mes que contra 'ls insurrectes, contra la inclemencia d' aquell clima insà, no podem ser tampoch sospitosos en lo que respecte a las reformas cubanas ja que, y ho repetim, bonas ó dolentas vingan tot seguit, si immediatament han de portar la pau que avuy lo poble s' ha limitat a demanar, y qui sab si demà probará d' exigirla quant despertés de la bojeria patrioter que encara lo té ensoport.

Si resultessin bonas, al aplauso dels cubans hi afegiriam los nostres mes entusiastas; si del seu estudi, resultessin defectuosas, al nostre concepte, las combatiriam, no ab la passió ab que ja anuncian sos judicis los diaris que ab la guerra s' hi han fet un mode de viure, sino ab lo comediment que s' requereix al tractar qüestions que tant trascendeixen a la vida del poble.

Ab motiu de la próxima modificació en los Arancels de Cuba, que s' anuncia com inclosa en las reformas polítiques y administrativas, y temense ab mes ó menos fonament, que siguin la industria y 'l comerç nacional los destinats al sacrifici, nostre colega de Barcelona, lo *Diario del Comercio*, ha emprés una activa campanya en defensa d' aquells sagrats interessos, comensant per fer evident la conducta que, precisament en los moments actuals tractan uns cuants d' imposar al «Foment del Treball Nacional» d' aquella capital, volguent convertirlo de poderós defensor de la classe productora, en cassino conservador posat sempre a las ordres del quefe indiscutible del partit, president honorari, y destinat a imprimir moviment al cos electoral en las primeras eleccions de regidors ó diputats que s' presentin.

Sensible es, en efecte, que una societat com lo Foment del Treball, quan d' ella aqueix element de vida mes ne podia esperar, hagi cambiat per las armas de la política que sempre donan satisfacció y profit, las de la protecció, que requereixen abnegació y sacrificis, pero estém tan acostumats ja a veure com lo govern, no obstant las protestas del país, fá y desfá en

materia d' arancels lo que li dona la gana, mal sigui la mort de la industria ó 'l comerç ó la agricultura d' una sola regió ó be de tot Espanya.

Ab la excusa de las conveniencias nacionals, los governs algunas vegadas anteposan a conveniencias extranyas la prosperitat del país y son prou astuts pera fer veure que transigeixen ab lo poble, quant aquest protesta, y gens escrupulosos pera sortirse ab la seva, encara que d' una manera vergonyosa, mentres aquell poble viu confiat en la eficacia de las sevas forsas.

En la projectada modificació dels arancels de Cuba, no falta qui ha descubert ja que la conducta del senyor Cánovas s' encamina a la repetició d' aquella farsa. Va comensar dihent y fent dir que potser la pau de Cuba, tant desitjada, faria necessari un sacrifici de la producció nacional; a aqueixa amena ha contestat lo país productor, menos lo Foment, que consent en la necessitat d' aquell sacrifici, fent endevinar la energia y son criteri ab que la modificació haurá de combatre, mes, no volguentse exposar lo senyor Cánovas en que un conflicte arancelari li tiri per terra las prou primperadas reformas cubanas y s' vegi obligat a regonéixer lo seu fracàs polítich y presentar la dimissió,—que aixó sí que es sacrifici,—fa com qui transigeix, y ns promet que ab las reformas no s' farán en los arancels de Cuba més que las modificacions a que está autorisat per la llei de bases.

Pero si era no s' fa la reforma comercial y s' dona al projectat consell d' Administració de la isla la facultat mes ó menos plena de modificar la columna arancelaria, y aquell Consell acorda al funcionar lo sacrifici de la producció de la metròpoli, lo senyor Cánovas s' haurá sortit ab la seva y 'l país burlat una vegada mes. Pero sense escarmentar.

RETALL

Segueix la pacificació de Cuba y continúan saltant los trens y veientse escopetejats no be s' allunyan mitja hora de las poblacions fortificadas. Aixó sí, en Weyler ab los seus quinze ó vint mil homes no troba un insurrecte per l' amor de Deu. Perá no topa ab los seus convoys ho necessita que 'ls guarda agallas li posin cadenetes en los passos a nivell.

Com comprandrán nostres lectors, los diaris patriotas tocan a festas devant d' aquest miracle de Mahoma, y tanta es la seva satisfacció, que si no s' fan sangrar corren perill de tenir un insult lo dia menos pensat.

Perque es lo que ells se dihen. Si ab tanta gentada no troba als separatistas, menos ne trobarà si avansa ab un parell de batallons. Si més hi vauhen quatre ulls

que dos, més hi veuran cuarenta mil que quatre mil. Una criatura de bolquers fora del mateix parer.

Pero lo que son las cosas: aquest adagi las boletes las tiran per terra. Al mes d' Octubre varem sortir una colla de joves y de noyas de ciutat, cada hu ab lo seu cistell y ab lo seu bastó, y, bosch endins, no deixarem bruch per mirar ni gatosa á que no haguessim deixat un tros de pell. A las onze ja teniam cada hu mitja dotzeneta de cua-agres y un que altre pinatell no sencer del tot. Y esmorsarem, pensant no deixant després en tot lo bosch ni tant sols una pentinella. La malicia se ns menjava y tot era donarne la culpa á las plujas que no havian vingut bé y á las dones del poble que l' any passat no n' hi havian deixat ni un per llevar,

Si tenim telégrafo, allí mateix ho feyam saber á Barcelona, pera que no s' gastés ningú 'ls diners del carril en và. Al bosch no hi havia cap insurrecte; ni un pebrás pera ferlo anar d' aquí en enllà ab la punta del bastó.

Pero, lo que son las cosas. Una boletayra que cada any esperava 'l mes d' Octubre pera poder comprar tot lo que necessita pera vestir-se ella y la seva quitzalla, nos anava derrera y no passavan cinch minuts que no s' ajupís pera omplir lo cistell. Nosaltres haviam eixit á las set. Ella á las nou, després d' haver anat á buscar un feix de llenya, d' haver netejat casa y d' haver aprofitat l' olla, perque á dos de dotze tenia de portar al tros lo dinar al seu home. Nosaltres entre tots duyam una lliura de bolets dolents; ella sola, en la meytat del temps, tenia 'l cistell mitj curollat. Nosaltres ab vint ulls no veyam més que cua-agres y rovellons de cabra; ella, ab dos, no més que moixernons, fredolichs, rovellons y llanegalls. Nosaltres al arribar los varem tenir de llenyar casi tots; ella, de cua d' ull, als corcats ja 'ls veyo y no s' ajupia á collirlos. Nosaltres no haviam trobat en Màxim Gomez; ella l' havia trobat sense corre gayre.

Per aixó diuen malas llenguas que no 'ls trobará en Weyler als insurrectes. Perque quan veuen massa gent los bolets s' amagan.

Y fixinse bé. Nosaltres no las critiquem las operacions militars fetas é glopadas de vint mil homes. Son las malas llenguas, que ni aquí ni allí poden estarse quietas á la boca.

Nosaltres no fem més que contar lo que ns va passar aquest darrer Octubre, precisament quan més gana teniam de menjar bolets y de regalarne un cistell á cada una de las familias conegudas.

Y encara sort que no n varem trobar. Perque com ab la ràbia ho aplegavam tot, si arribem á omplir los cistells los enviem per tren directe á Barcelona, y l'endemà hauria sortit aquella consabuda gacetilla escrita en castellà de dia de tenya que no falla may en arribant la tardor:

Ayer una familia distinguida, á quien otra familia no menos distinguida obsequió con una cesta de setas (vulgo bolets) se sintió atacada de fuertes dolores. Afortunadamente el facultativo D... fué llamado desde el primer instante del envenenamiento y logró atajar los progresos del mal. Registrada después la cesta se encontraron entre las setas que quedaban (en aquestas segonas setas lo vulgo ja no hi te res que veure) algunos ejemplares conocidos en el pais con el nombre de mataparents. Felicítamos etc. etc.

Hauria sortit una gacetilla aixís, ab todas las campanillas. Y tot per haver anat á cercar bolets ab gent que no hi entenían, quan aquella pobre dona, si li haguéssem promés comprarli 'ls que ns fes trobar y li haguéssem comprat unas faldillas de pisana, nos n' hauria ensenyat sota dels fanals y dels bruchs fins que nos hauriam cansat d' ajupirnos. Quan se topa ab un arol de rovellons dels grochs costa molt poch de veure. Los que costan de trobar, tant com en Màxim Gomez, son aquells que son del color de la terra ó verdosos com la molsa.

CRONICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 6 de Febrer de 1896

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroides	GRADU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAD. del cel	OBSER. particular
9 m.	753	70	0'	4'9	Ras	
3 t.	753	65				

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m.	Sol. 24	8	12	F. O.	Cumul. 0'9	
3 t.	Sombra 17		16		Id.	

A las onze del matí d' avuy tindrà lloch á la vehina ciutat l' enterro del qui en en vida fou nostre particular amich D. Gabriel Ballester y Boada y cusí germà de nostres estimats companys D. Pau y D. Joan Abelló, y no cusí del pare d' aquets nostres amichs, com déyam en la edició d' ahir.

L' enterro del ex-diputat á Corts Sr. Ballester promet veures extraordinariament concorregut per sos bons y numerosos amichs, com poch n' han vist los vehins de Tarragona.

La tant numerosa com distingida concurrencia que tots los dissabtes á la tarde, y ahir ab més motiu, per quant fins la primavera temperatura que regnava convidava al passeig, assisteix á ohir la Salve que se celebra en lo Santuari de la Verge de Misericordia en obsequi á nostra excelsa Protectora, fou ahir agradablement sorpresa al distingir entre las veus de la escolania que dirigeix lo reputat mestre compositor nostre bon amich D. Miquel Planás, una de tenor que sobresurtia á todas las dels demás cantors per lo ben timbrada y llimpiesa ab que emitia las notas més difícils.

Lo nou cantor que tan gratament sorprengué aquella escullida concurrencia no era altre que 'l primer tenor de la Catedral Basílica de Tarragona, nostre bon amich D. Manuel Vilarte, qui trobantse accidentalment en nostra ciutat, aprofitá la seva estada en la mateixa pera visitar lo Santuari de la Verge de Misericordia, y eb motiu de cantarshi en aquell moment la acostumada Salve prengué part en tan solemne ceremonia.

Además y ab acompañamiento d' harmonium cantá una Ave María d' una manera tan magistral, que únicament á la gran devoció que 's te á la Verge de Misericordia pot atribuirse que 'l músich auditori no esclatés en un ruidós picament de mans, completament sugestionat per la tendresa del cant y lo harmoniosas d' aquellas no ben sentidas notas.

Nosaltres, fidels intérpretes dels sentiments de las personas que formavan aquell escullit auditori, no podem per menos que enviar nostre mes coral enhorabona y felicitació al senyor Vilarte, per 'lo desinteressat acte d' aquest, y fem vots pera que no sigui aquesta la darrera vegada que tinguéu ocasió de sentirlo.

Lo senyor Cánovas ha donat la darrera má al projecte de reformas en la administració de la isla de Cuba. Los demás ministros, que fora del d' Ultramar que ha vingut á ferli de secretari, no han intervingut casi gens en la cuestió, los han acceptat ab la satisfacció més fonda, de modo que aixís que hagin obtingut la sanció de la Corona, apareixerán en la «Gaceta». D' avuy á demá 's creu que succehirá aixó darrer. No trigarem, donchs, á sortir de dubtes respecte d' aquesta ley que no haurán votat las Corts, sino que se l' haurá fet casi 'l senyor Cánovas tot sol, pero que será una de las lleys més importants que haurán aparegut en la «Gaceta» de molts anys á aquesta part.

Produhirán ó no aquestas reformas la tan esperada pacificació. Pero pel prompte la seva publicació significa la desfeta més absoluta del sistema de la guerra ab la guerra que nosaltres hem combatut ab todas las nostras forsas, fins en moments crítichs d' excessos patrioters. Ab la nostra propaganda ns conquistarem molts ódis y moltas antipatias; la ignorancia y la mala fé no podian perdonarnos que parlessim en nom del sentit comú. Pero afortunadamente no ha trigat en arribar la hora de la nostra civilisació. Lo mateix senyor Cánovas nos la proporciona pagant tribut als nostres deals.

S' ha fet càrrech del govern civil de Tarragona lo Gobernador Sr. Galvez, qui ha regressat de Madrid abont se trobava, no sabém pera quin classe d' assumptos.

Ea alguns dias que no rebém lo canvi de nostre apreciat colega Los Debates de Tortosa.

També nos faltan molt sovint lo Diario de Zaragoza y altres de la región gallega. Be sabém que 'l mal de correus no té cura; pero costá tant lo conformarnos!

Lo Teatro Regional de Barcelona en son número d' ahir repartia per fulletí la continuació del drama «Riattas y Plorallas» y l' acabament del saynet lirich «Lo Célebre Maneja».

Nosaltres reberem un exemplar d' aquest conveniement encuadernat, per lo que enviem las gracias á aquella administració.

Avuy á la nit tindrán lloch en los concorreguts salons de las societats «El Olimpo», «El Alba», «Centro Republicano Democrático Autonomista» y «Juventud Reusense» lo tercer ball de la present temporada de Carnaval.

Segons nostras noticias visitarán los salons de ditas societats un bon número d' elegants disfressas.

Las Juntas directivas de las societats «El Olimpo», «El Alba» y «Centro Autonomista» han tingut la atenció, que agrahim com se mereix, d' enviarnos invitacions de senyora pera 'l ball de máscaras que avuy á la nit donarán en sos respectius salons.

Llegim en La Opinión de Barcelona:

«Segon sembla se tracta de fer inoculacions en alguns animals ab los cultius del suero antitubónich que segons diguerem, se ha rebut en aquesta ciutat. No duptém que en aquest assumpto tant important se procedirá ab lo major cuydado y que 's pendrán cuantas precaucions aconsellin la Real Academia de Medicina d' aquesta ciutat y la Junta de Sanitat á fi de que no resulti ab ell cap perjudici pera la salut pública.»

Segons nota que se ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias especies puja la cantitat de 1174.76 pessetas.

A Canals, Valencia, ha sigut descuberta una fábrica de monedas de plata.

Han sigut detingudas sis personas, cómplices d' aqueixa fabricació clandestina, trobantselhi 19 barras de plata, gresols, forns y 500 pessetas.

Copiem d' un diari de Barcelona:

«En lo matí d' ahir se presentá en la Delegació d' Hisenda d' aquesta provincia un recurs de queixa formulat per don Francisco Torres, amo d' una botiga, situada en lo carrer de Vila Vilá, número 75, contra l' arrendatari del cobro da contribucions y agencia executiva de Barcelona.

Segons nos manifestá 'l procurador del citat senyor Torres, lo fet que ha motivat lo recurs es lo següent: en la mateixa botiga en que avuy habita 'l recurrent, hi estigué establerta en altre temps donya Magdalena Bosch, á la qual, per no contribuir al Tesor del modo que li corresponia, se li instruí expedient de defraudació y condempná al pago d' una penyora, mes las cuotas que havia deixat de satisfacer durant los dos últims anys.

Dita senyora, per efecte d' aquell expedient, que tal vegada la privá de continuar lo negoci, abandoná aquest y la botiga, que quedá per llogar.

Al cap de poch temps, y sense fer cap traspàs, lo Sr. Torres llogá la botiga, establinthi una industria, previa la presentació de la corresponent alta, que fou aprobada per la administració, y aixís ha exercit legal y tranquilament son negoci fins fa alguns dias, en que se li presentá l' agent executiu del arrendatari de la recaudació ab l' intent d' embargarlo pera 'l cobro de las cuotas á que fou condempnada donya Magdalena Bosch.

Y ara ve lo bo del cas y que segurament haurán endevinat ja 'ls lectores. L' agen executiu, á pesar de las rahons exposadas per lo Sr. Torres, portá á cap, imperturbable, l' embarach, després l' encant y, per últim, la venda de lo embargat.

D' aquest fet presentá ahir recurs de queixa, devant del digne Sr. Delegat d' Hisenda, 'l contribuyent atropellat; pero, á pesar de que aquella zelosa autoritat ordená desseguida la suspensió de las diligencias, no s' pogué evitar l' atropell, puig ja estava subastat y adjudicat l' establiment del senyor Torres al millor postor.»

Ara aquí hi té que ni pintat un Viva Espanya!

Lo «Diario de Avisos de Manresa» publica las duas següents noticias:

«Desde 'l dia 2 del corrent falta de la casa de sos pares, carrer de Sant Pere, núm. 24, quart, una agraciada noya de 14 anys, qual parader no s' ha pogut averiguar apesar dels dias transcorreguts.»

«En la tarde d' ahir se perdéren per los carrers d' aquesta ciutat dos noys de 3 y 10 anys respectivament, de qual parader no havian rebut noticia 'ls pares dels mateixos á hora bastant avançada de la nit.»

Lo Consell provincial d' Instrucció pública de Barcelona, ha acordat donar curs á la permuta que de sos destins solicitan los mestres de Tortosa, don Juliá Alguacil, y 'l de la capital, don Frederich Morraja.

Ha sigut confirmada per la superiotat la suspensió imposada per lo Gobernador civil de la provincia á cinch regidors del Ajuntament de Malgrat, per desobediencia á las ordres gubernativas y negarse á firmar las actas de las sessions celebradas per aquell municipi, ordenant al mateix temps se passi lo tant de culpa al jutjat corresponent pera lo que procedeixi. L' expedient ha sigut enviat á la Audiencia provincial.

Diu La Union Vascongada:

«La Societat d' escriptors y artistas s' ha reunit avuy acordant demanar á las Corts que ampari en una nova lley lo dret que creuhen tenir á que no puga ser prohibida la representació de cap obra per las autoritats, una vegada acceptada per lo públich y sancionada per la mateixa autoritat que permeti sas representacions en una població.

Ademés acordá la societat prohibir que 's representin en endevant las obras novas en los teatres de San Sebastián.»

Repetim que no 'ns sembla de perlas aqueixa prohibició.»

La companyia dramática catalana castellana que dirigeix l'eminent actor don Teodor Bonaplata ha obert un nou abono en lo teatre del carrer de Campomanes de Tortosa ahont hi venia actuant.

Los que extranyan que 'l tauró sia tan perseguit com es ó creuhen que la malicia dels pescadors es filla tantsols de la por, no coneixen las utilitats reportadas per aquets á riscos, com es de suposar, de perills no tan considerables, encara que fassin aquella pesca temible.

Segons una revista técnica, 'l tauró proporciona 'ls següents productes:

La pell un cop seca s' enforteix considerablement; per son aspecte semblant al coral fósil la utilizan los argenters; los encuadernadors la converteixen en xagrin y 'ls fusters puleixen ab ella la fusta.

Las alas son molt apreciadas en la cuyna xina, de la que es plat estimadíssim y no al alcan de tothom. A Sydney ademés alcanan bon preu, desde ahont s' envían á Europa para ser convertidas en cola de peix.

Las dents per sa duresa y lo punxagudas que son transforman en armas guerreras pels indígenas d'alguns arxipiélachs.

La carn serveix en alguns paissos para la fabricació de guano molt estimat per sas qualitats fertilisadoras.

Lo fetje, finalment, conté un oli semblant per sas qualitats al del de fetje de bacallá, de color hermós y en abundancia, fins al punt de poguerse extraure de cada tauró de 20 á 25 litros de tan preciós líquit.

Hem rebut lo número de Febrer del Resumen de Agricultura, que conté 'ls següents articles: «Vias de comunicació», «Conservació del azoe de los estiércolos», «Notas experimentales de la reconstitución en terrenos calcáreos», «Trabajos de Emilio Wolff», «Vinos españoles: un viaje por la región valenciana», «Prevenciones contra el blach-rot», «Ensayos de la leche», «Como se rejuvenece una miembrera».

Lo Resumen de Agricultura se publica 'l dia 1 de cada mes en forma de lúxos cuadern de 48 planas, y va sempre adornat ab excelents grabats. Sa numerosa Redacció, formada principalment per propietaris agricultors que viuhen en sas flacas, imprimeix carácter prácticich á aquesta Revista, y contesta gratuitamente las consultas agrícolas fetas per los subscriptors.

Se suscriu en la Administració, carrer del Pi, 5, Barcelona.

Un metje francés, lo Dr. Chervin, Director del Institut dels Tartamuts de París, quals travalls sobre la curació dels estorbs de la llengua son molt coneguts també á Espanya, vindrá á fer en l' Hotel de Russia, á Madrid, lo 22 de Mars, son curs prácticich anyal para las personas que tartamudejan ó pateixen d' un defecte cualsevol de pronunciació.

Judicis orals del mes de Febrer de 1897

SALA SEGONA

Dia 8.—Jutjat de Gandesa.—Per coaccions, proccessat, Valero Munté y altres; ponent, Lopez; lletrat, Valls; procurador, Peñarrubia.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Romualdo.
Sant de demá.—Sant Joan.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

dels dia 5 de Febrer de 1897

Naixements

Joseph María Vidal Gibert, de Bautista y María.

Matrimonis			
Cap.	Detuncions		
	Matadero Públich		
Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d' ahir			
Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous			
Bedellas	3	445'400	89'08
Bens	62	878'	175'60
Cabrits	3	8'600	1'72
Tocinos	17	1122'500	246'95
			513'35
Desputillas de bestiar de llana y pel			23'38
Total adeudo			536'73

VARIETATS

¿Qué li agrada mes á vosté?

- Lo consistori.—Un regidor.
- L'interés compost. Las bonas hipotecas. Y les ventis á retro.—Un prestamista místich.
- No treballar may. Anar ab frecuencia als toros.
- Divertirme. Passar la vida entre juergas y escándols.
- Y riurem dels que prenen en sério las contrarietats de la vida.—Un dels tufos y xaqueta curta.
- Figurar sempre. Sobressortir sens condicions.
- Donarme tó y no ser útil para res.—Un polítich hueco.
- Dormir de dia y divertirme de nit. No pendre la vida en sério. Ni pensar en las graves consecuencias que sol portar aquesta desarreglada conducta.—Un tronera.
- Que 's renovin los parroquians y menudejin així las propinas.—Un cambrer.
- Tenir palco y carruatje y blondas y brillents á costa dels tontos y que 'l demoni pagui 'l gasto.—Una pecadora.
- Veure entre las flaquesas y miserias que la societat ofereix, rasgos bons, accions meritorias, nobles exemples que elevin l'ánim y 'l confortin.—Polibi.
- Fer de rata en la carn humana. Rosegar reputacions.—Un malehidor.
- Tenir molts pretendents pera que rabin las amigas.—Una vanitosa.
- No trobar tan frecuenment en la filosofia de la historia, la sens rahó ab que la rahó es eternament atropellada.—Mirall.
- Posarme en contacte ab algun tocador.—Un zato.
- Menjar com set y pagar com cap.—Un gastrónom económic.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 5

De Port Vendres en 6 dias, polacra goleta francesa «Jeune Lucienne», de 63 ts., ab bocoyas buyts, son agent D. A. Mariné.

De Valencia en un dia vapor «Cervantes», de 412 ts., ab varis efectes, son agent D. Joseph M. Ricomá.

Despatzadas

Pera Nantes y escalas vapor francés «Mitidja», ab carregament de vi y avellana.

Pera Ibiza jabech «Belisario 2.º», ab lastre.

Pera Barcelona vápor «Cervantes», ab varis efectes.

BOLSI DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	65'30	Fransas	17'95
Exterior	78'20	Cubas velles	95'
Colonial		Cubas novas	81'
Norts	28'30	Aduanas	
Obligacions Aímanas	81'	Oblig. 3 oio Fransas	51'62

PARIS

Exterior	63'25	Norts	

GIROS

Paris	31'40	Londres	31'40

Nota de las operaciones de Bolsa que 'ns ha facilitat l'agent D. Joaquim Sociats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	65'30	Fransas	17'95
Exterior	78'20	Orenses	
Amortizable		Cubas 1886	95'
Aduanas	96'	Cubas 1890	81'15
Norts		Obs. 6 oio Fransa	92'
Exterior París	63'31	Obs. 3 oio	51'
París	24'50	Londres	31'40

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per 's corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauradó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90	dif.	00'00	diner	8	dif.	00'00
Paris	8	dif.	00'00	Marsella			00'00
VALORS LOCALS				DINER PAPER.		OPER.	
ACCIONS				010	010	010	
Gas Reusense					850		0
Industrial Harinera					600		0
Banch de Reus					500		0
Manufacturera de Algodon				75	100		
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.					415		0

TELEGRAMAS

Madrid, 5.—Caracterisats lliberals negan que 'l Sr. Sagasta pensi retirar-se de la política activa, ni tampoch s' ausentará de Madrid, puig son quefe 's troba molt be de salut, essent son concurs en extrém necessari donadas las circunstancias perque atravessa Espanya.

—En cartas rebudas de Cuba 's diu que las partidas de Pinar del Rio destrossan los plantés de tabaco, asessinan als pagesos y matan als bestiars.

Afegeixen que á la Habana feya set dias que 'ls habitants no podian pendre la llet, puig los merodeadors que hi ha per los voltants posan contribució á quants pagesos pretenen entrar articles alimenticis á la capital.

—Al «New York Herald» li telegrafia que Weyer ab 12.000 homes y 25 canons ha establert son cuartel general á Cruces, al oest de Cienfuegos, proposantse desallotjar á Máximo Gómez de sas posiciones.

Lo coronel Tovar va batre al enemich los dias 30, 31 y primer en las voras del riu Guanno, dispersantlo ab grans baixas.

—«La Epoca» indicá que l' objecte de las reformas es influhir para la prompte terminació de la guerra y recordi los danys que la mateixa ha causat en abdos camps.

Diu que 'ls rebeldes están faltats de recursos y que la pau s' imposa para cuants no sian uns aventurers y que ab lo régimen descentralizador que 's concedeix, estarán satisfets vencedors y vensuts. Afegeix que encara donat lo cas de que no acabés per complert la guerra, se reduhiria á la impotencia á la insurrecció y que las reformas no son sols para 'l present si que també para consolidar la pau y ferla permanent.

—Lo propi diari manifesta que alguns periódichs oqsideran inexplicable que després d' aprobadas las reformas en lo Consell de ministros s' introduheixin en las mateixas modificacions, lo cual diu res te d' estrany donada la importancia del assumpto, y recorda que en varias ocasions la «Gaceta» ha rectificat assumptos de vital interés.

—«El Correo» aplaudeix la circunscripció de Polavieja son atacar á Cavite, afegint que cuan Blanco dubtava de fer lo mateix los espanyols de Manila se mostravan en extrém impacients, mentres que ara Polavieja comptant ab més forsas obra ab molta cautela.

Paris, 5.—En la sessió cecebrada á la Academia de Higiene ha disertat lo doctor Proust sobre la peste bubónica y 'ls perills que amenssan á Europa si arriba ser importada á Occident, aportant curiosos datos sobre la marxa y estragos que causa la epidemia en lo punt de son origen.

Segons dits datos, s' han registrat á Bombay 4.396 invasions, de las quals han ocorregut 3.705 defuncions.

A Kurrachée 694 de las primeras y 643 de las segonas.

A Throma 65 y 60.
Turquia está adoptant enérgicas midas para evitar la invasió de la peste.

A Alejandria s' ha prohibit lo desembarch de tots aquells articles que puguin introduhir la epidemia, y entre 'ls quals hi están compresos los draps, tapisos, cuyros, vestits, tota classe de pells, plantas tendres y restos d' animals.

—Rennit lo Consell de ministros para ocuparse de buscar nous ingressos en lo Tesor, ha resolt crear un impost sobre la renda de valors públichs, calculantse que 's pot obtenir un producte de neu milions de franchs.

—Los prímpceps de Bulgaria, emparentats ab la casa de Borbón-Orleáns, han ordenat que se celebren demá solemnes missas de «Requiem» á Sofia y Philipopolis, en sufragi de l' ánima de la infantá donya María Lluisa Fernanda, duquesa de Montpensier.

La cort vestirà de dol per espay de tres setmanas.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12:11 t. mercancias, segunda y tercera.
 14:57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilanova).
 15:18 t. per id. id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus á Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:37 nit.

De Mora á Reus

4:21 m — 8:00 m. — 12:02 t. — 6:04 t. — 7:36 nit.

De Reus á Tarragona

5:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus á Lleyda

8:40 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9:58 m cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ D' CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.
 De Barcelona (per Tarragona), 8:30 m.
 De id. directe, 10:30 t.
 De id. id., 11:30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendit de Lleyda) 7:30 n.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 t.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.
 NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.
 Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que condueixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
 Pera id. á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7:00 t.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y sas líneas á las 8:00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura á las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.
 NOTA. A la correspondencia dirigida á Teruel, Andaluca y Extremadura, que s' deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens que regirà desde l' dia 1 de Octubre de 1896.
 Sortidas de Reus: 4:10, 9:06 matí; 2:32 y 5:43 tarde.
 Sortidas de Salou: 4:56, 10:46 matí; 5:10 tarde y 7 nit.
 Las horas se regeixen per lo meridiá de Madrid.

Diposit de pianos de Coll y Garriga

PIANOS

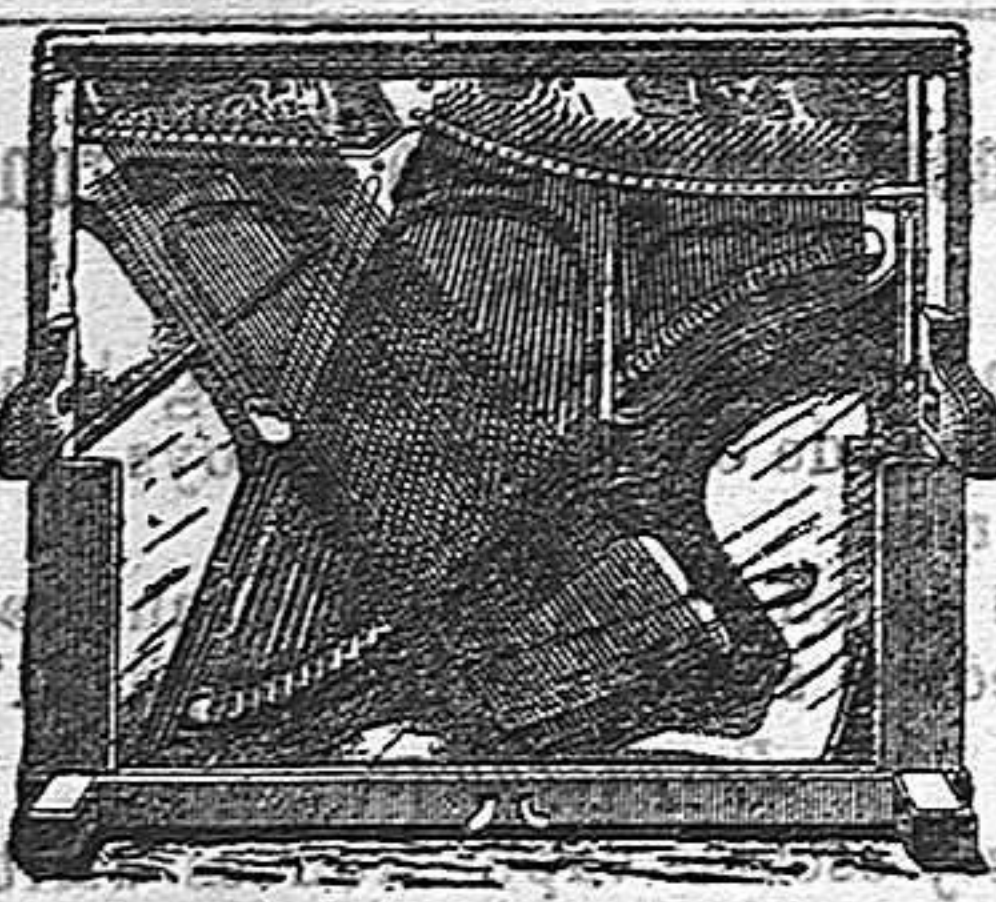
á cordas creuhadas ab march de ferro y claviller de metall nikelat á 150 duros.

Diferents

MODELS

de construcció moderna

forma elegant

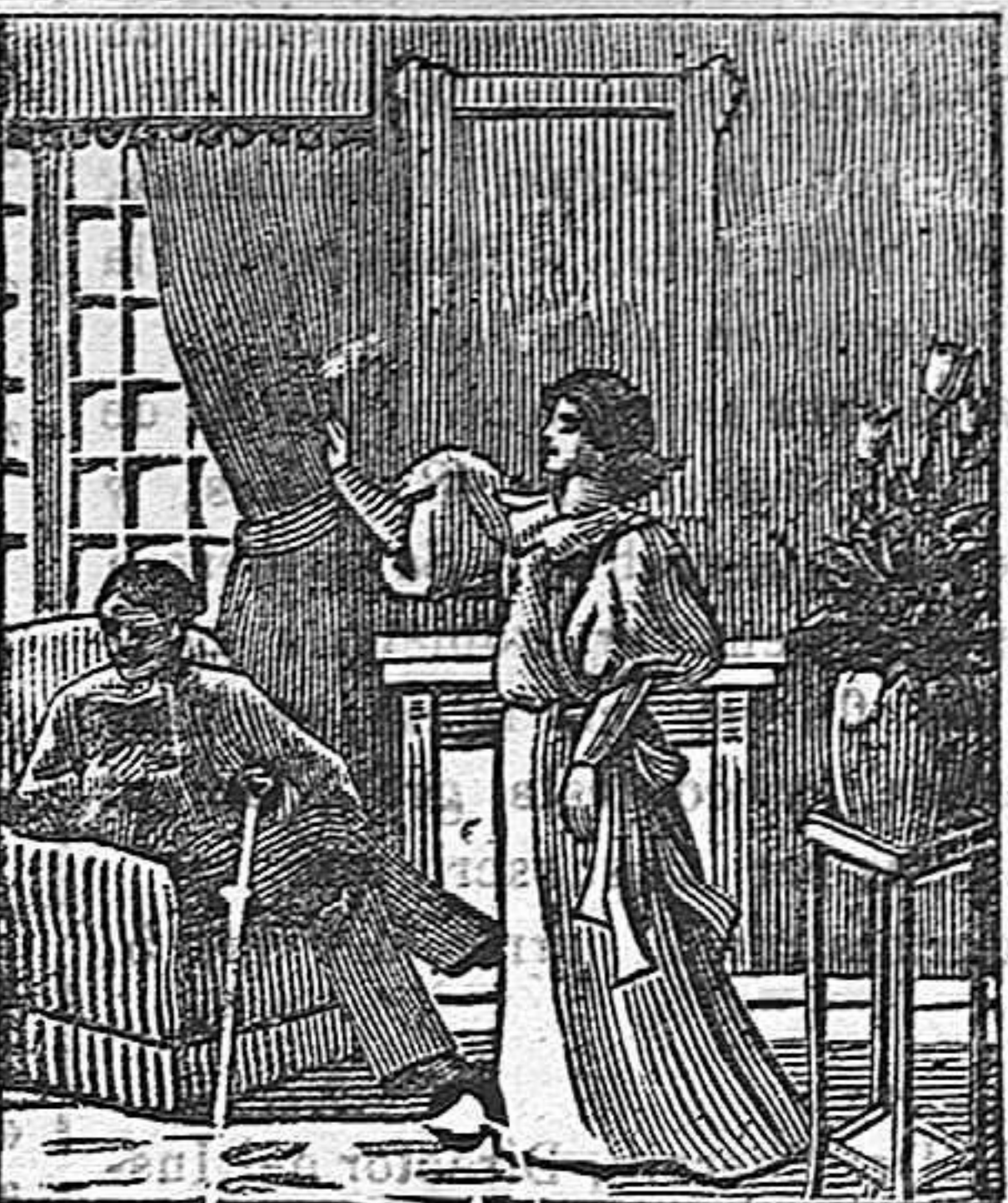

Interior del piano

VILLARROEL, núm. 1, pral. Cantonada ronda Sant Antoni.—BARCELONA

PURIFIQUE VA

EL AIRE quemando PAPEL DE ARMENIA
 El mejor de los DESINFECTANTES

En interés de los enfermos y personas que les cuidan, los médicos recomiendan purificar el aire quemando PAPEL DE ARMENIA
 Venta: Farmacias, Droguerías y Perfumerías
 POR MAYOR: CEBRIAN Y CA.—BARCELONA

LO SOMATENT

Diari regionalista d' avisos y noticias

Preus de subscripció

Punts de subscripció

En Reus, un mes.
 En provincias trimestre.
 Extranjer y Ultramar.
 Anuncis, á preus convencionales.

Pessetas	1
"	3:50
"	7
"	13:50
"	24:50
"	31:40

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
 En Barcelona, Litografía Mallofré, plassa Sant Jaume, 3.
 No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.